

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE EXAMINATION
NOVEMBER 2008

HEBREW SECOND ADDITIONAL LANGUAGE: PAPER I

Time: 2 hours

Marks: 100

PLEASE READ THE FOLLOWING INSTRUCTIONS CAREFULLY

1. The paper consists of 10 pages. Please check that your question paper is complete.
 2. Read all questions with care and answer only what you have been asked.
 3. Answer the questions in Hebrew unless you are asked differently.
 4. There is no need to vocalise unless you are requested otherwise.
 5. Answer section A in the exam paper and section B in the booklet provided.
 6. Write only in black or blue ink. It is in your own interest to write legibly.
 7. The text of the poem 'Magash Hakesef' is attached.
-

Proposed time allocation: 90 minutes for Section A 30 minutes for Section B

MARKING GRID

SECTION	LO2	LO4	Total
A – 1	8		8
A – 2	5		5
A – 3	8	2	10
A – 4	6		6
A – 5	4		4
A – 6	3	1	4
A – 7	2	1	3
Total	36	4	40
A – b – 1	8	2	10
A – b – 2	5		5
A – b – 3	4	1	5
A – b – 4	10		10
Total	27	3	30
B – a	8	2	10
B – b(A)	2		2
B – b(B)	6	2	8
B – c(A)	3.5	1.5	5
B – c(B)	3.5	1.5	5
Total	23	7	30
TOTAL	86	14	100

SECTION A

READING FOR MEANING: UNSEEN TEXTS

א. קראו את המאמר הבא וענו על השאלות שלאחריו: (40)**איך תעשה רושם טוב בריאיון?**

ריאיון אישי עם המעביד (employer) עלול (יכול) להיות, מצד אחד תְּנוּיָה קשה ומְתַסְכֶּלֶת, ומצד אחר הוא עשוי להיות חוויה נעימה. שאלות אחדות קובעות את תוצאות הריאיון. בעזרת שאלות אלה מנסה המראיין (interviewer) להשיג מידע לגבי יכולתך לתרום למקום העבודה.

השאלה האמיתית היא מהי מידת ההתאמה שלך למקום העבודה ולתפקיד. תשובתך חייבת להתייחס לדרישות של התפקיד. רצוי להדגיש את התכונות החיוביות שלך כמו: חריצות, מסירות ואחריות ולא להבליט (להראות) את התכונות השליליות שלך.

שאלה אחרת שהמעביד ישאל אותך היא מה מעניין אותך בתפקיד. המעביד יספר לך על התפקיד ודרישותיו. אתה צריך לשכנע את המעביד שאתה האדם המתאים ביותר לבצע את התפקיד.

לדעת מומחים רצוי להימנע מלדבר בריאיון על מטרות או ציפיות מן התפקיד. כך תיצור רושם טוב יותר על המעביד.

אתה צריך לספר למעביד על הניסיון שלך ואיך תוכל להשתמש בניסיון הזה בתפקיד החדש. אל תהסס (תפחד) לציין כל נושא, שעשוי לתת למראיין תמונה ברורה על היכולת שלך לבצע את התפקיד החדש. אתה צריך להדגיש את היכולת שלך לעבוד עם אנשים במצבים שונים, במיוחד במצבי לחץ.

כאשר המראיין ישאל אותך על מה מבקרים אותך נסה להִתְוֹדֹת (to confess) על "חיסרון", שיכול להוות (להיות) למעשה יתרון בקשר לתפקיד.

ובאשר לגובה המשכורת - אל תעסוק בכך בריאיון. אם תקבל תשובה חיובית, תוכל להגיע לשלב שאפשר לדבר בו על כסף.

הפעילויות:**1. סמנו ב - V - את המשפטים הנכונים לפי התוכן והרעיונות במאמר: (8)**

- א. ריאיון אישי עם המעביד יכול להיות מְתִסְכֵּל ולא נעים.
- ב. המראיין קובע אם אתה מתאים לתפקיד לפי המראה החיצוני שלך.
- ג. אסור לך לספר למעביד על החסרונות שלך.
- ד. בזמן הריאיון חשוב מאוד לשאול את המעביד מה יהיה גובה המשכורת שלך.
- ה. אתה צריך להדגיש את היכולת שלך לעבוד במצבים שונים ועם אנשים שונים.
- ו. אתה צריך לשכנע את המעביד שאתה האדם המתאים ביותר לתפקיד.
- ז. חשוב מאוד לספר על ניסיון קודם באותו התפקיד.
- ח. המעביד ישאל אותך מה היה גובה המשכורת שלך במקום עבודתך הקודם.

2. סמנו ב - V - אילו שאלות מן השאלות הבאות שואל המעביד את המראיין על פי המאמר? (5)

- א. מדוע אתה חושב שאתה מתאים לתפקיד?
- ב. מה היה גובה המשכורת שלך במקום עבודתך הקודם?
- ג. איפה אתה קונה את הבגדים שלך?
- ד. האם יש לך ניסיון קודם בתפקיד הזה?
- ה. מהם היחסים שלך עם חבריך לעבודה?

3. השלימו את המשפטים הבאים לפי התוכן והרעיונות של המאמר: (10)

- א. כדי לשכנע את המעביד שאתה האיש המתאים ביותר לתפקיד אתה צריך

_____ ל

- ב. חריצות, מסירות ואחריות הן _____ שכדאי _____

- ג. אם המעביד ישאל אותך על חסרונותיך _____

- ד. כאשר אתה מספר על עצמך, אֵל _____

- ה. קשה מאוד _____

4. העתיקו (צטטו) מן המאמר את המשפטים המביעים את הרגשות הבאים: (6)

א. תסכול - " _____ "

ב. פחד - " _____ "

ג. ציפיה - " _____ "

5. הסבירו במשפט אחד בעברית את המילים הבאות: (4)

א. אחריות - _____

ב. חוויה - _____

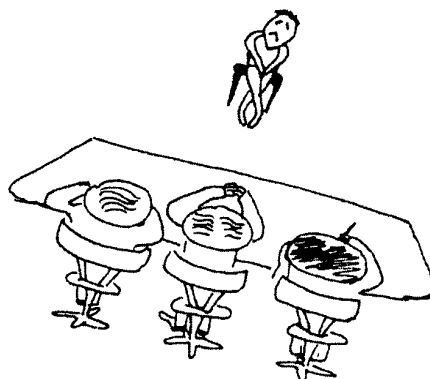
6. קראו את הקטע הבא וענו על השאלות שלאחריו: (4)

רינה מספרת: אני מחפשת עבודה כבר יותר מחודש. לפני שבוע הלכתי לריאיון בחברת מחשבים ידועה ביוהנסבורג. לבשתי את הבגדים היפים ביותר שיש לי כדי להרשים את המראיין. סיפרתי למראיין על הניסיון הרב שיש לי במחשבים וכן שאלתי אותו מה יהיה גובה המשכורת שלי. המראיין שאל אותי מדוע עזבתי את מקום העבודה הקודם שלי ועניתי בכנות (honestly) שלא הסתדרתי עם האנשים שעבדו איתי.

1. כתבו דבר אחד שרינה שאלה את המראיין, על פי הקטע למעלה, ושהמאמר לא ממליץ לשאול. (2)

2. כתבו דבר אחד שרינה סיפרה למראיין, על פי הקטע למעלה, ושהמאמר ממליץ לספר עליו בריאיון. (2)

7. התבוננו בתמונה שלפניכם. איך התמונה מתאימה לתוכן של המאמר? כתבו רק שני משפטים. (3)

ב. קראו את הקטע הבא וענו על הפעילויות שלאחריו: (30)

על יחס הנוער לידע

בסקר שערך העיתון "נשיונל ג'יאוגרפיק" (National Geographic) ב-2006 נמצא, כי מחצית מבני הנוער חושבים שלא חשוב לדעת, היכן נמצאות מדינות בעולם.

רק 23% מבני הנוער שלומדים באוניברסיטה ידעו, איפה נמצאות מדינות כמו עיראק, איראן, סעודיה וישראל.

יש שני סוגים של חוסר הרצון לדעת. יש סוג אחד שנקרא אנטי-אינטלקטואליזם (Anti Intellectualism). הגישה הזאת אומרת שאם אדם לומד יותר מידי זה מסוכן. הסוג השני מדבר על אנטי-רציונאליזם (Anti Rationalism) ופירושו הוא שאין דבר כמו הוכחות או עובדות, אלא יש רק דעות. זוהי תופעה שיכולה לגרום להרס של החברה בעתיד, ואפשר למצוא אותה לא רק בין בני הנוער בדרום אפריקה אלא, ובעיקר, בארצות הברית.

פירוש התופעה הוא שבני הנוער לא מכירים מושגים (concepts) בסיסיים במדע, בפוליטיקה או בתרבות. וזה נורא! לא רק שלא מכירים, הם גם לא מתביישים בכך. הם חושבים שכך צריך להיות.

למה יכול להוביל המצב הזה?

בספר "Against Happiness" נכתב כי "האושר" הזה של בני הנוער יכול להביא למצב שבו החברה תפסיק ליצור דברים חדשים, ואז החברה הזו תמות. זוהי סכנה לא פחות חמורה מאשר מוות כתוצאה מנשק גרעיני (Nuclear weapons).

מהן הסיבות לכך?

סיבה אחת היא תוכניות הבידור (entertainment). תוכניות כמו "American Idol" מעודדות שטחיות (superficiality), וחוסר רצון לדעת.

סיבה אחרת היא מערכת החינוך הכושלת. אנשים אמנם לומדים יותר אבל אין הוכחה שהם יודעים יותר.

אכן, אין ספק, שהבעיה העיקרית היא התלות שלנו באמצעי התקשורת. נראה, שהתרבות הבידורית הצליחה לחדור לכל מקום וההשפעה שלה עלינו גדולה ביותר.

הפעילויות:**א. השלימו את המשפטים הבאים על פי התוכן של המאמר: (10)**

1. אילו אנשים היו רוצים לחקור יותר _____

2. אנשים לא רוצים לדעת עובדות ולכן _____

3. השטחיות של בני הנוער נולדה בגלל _____

4. חברה שלא מתחדשת היא _____

5. למרות שנשק גרעיני _____

ב. לפניכם רעיונות מתוך המאמר. כתבו אותם בסדר (order) של המאמר: (5)

1. בני הנוער מתביישים בידע.
2. התופעה הזו תגרום להרס העולם.
3. בני הנוער חושבים שלא חשוב איפה נמצאות מדינות בעולם.
4. בתי הספר לא מלמדים על חשיבות הידע.
5. התקשורת גורמת לנוער התמכרות.

(כתבו רק את מספרי המשפטים לפי הסדר הנכון)

= 5	= 4	= 3	= 2	= 1
-----	-----	-----	-----	-----

ג. קראו את הקטע הבא וענו על השאלות שלאחריו: (5)

בתוכנית הטלוויזיה "האם אתה חכם יותר מילד בכיתה ה'" שואלים נערה בת 20: "באיזו מדינה באירופה נמצאת ברלין (Berlin)?" זאת שאלה שנלקחה מתוכנית הלימודים לכיתה ג'. הנערה ענתה: "חשבתי שאירופה היא מדינה!"

1. הקטע למעלה דומה למאמר "על יחס הנוער לידע" כי _____
(2) _____
2. האם הקטע למעלה מוכיח (proves) אנטי-אינטלקטואליזם או אנטי-רציונאליזם?
(1) _____
3. הסיבה שאתם חושבים כך (בתשובה 2) היא _____
(2) _____

ד. לפניכם חמש תגובות (reactions) למאמר "על יחס הנוער לידע": כתבו משפט אחד המסביר כל אחת מהתגובות על פי התוכן של המאמר. (10)

1. בני נוער במדינות רבות בעולם קיבלו מן האמריקאנים את הגישה להיות עם-הארץ (ignorants).

2. בני נוער לא חושבים שיש להם בעיה אם הם לא יודעים איפה, למשל, נמצאת ברלין.

3. יש סכנה לחברה בעתיד אם בני נוער לא יודעים איפה, למשל, נמצאת ברלין.

4. תוכניות הבידור בטלוויזיה הן ברמה נמוכה.

5. גם המורים תורמים לטיפשות של התלמידים.

SECTION B

PRESCRIBED TEXTS

1. "מושיוף ובנו"**קראו את הקטע הבא וענו על השאלה שלאחריו:**

אורית מספרת: יש לי הרגשה שאני חיה במשפחה שונה מכל המשפחות האחרות. אבי ואמי תמיד עסוקים. חוץ מעבודתם, יש להם עיסוקים רבים מחוץ לשעות העבודה. יש לי הרגשה שרק הכסף חשוב להם ולא הילדים שלהם. יש ימים שאני והאחים שלי בקושי רואים את ההורים. פעמים רבות יש לי חוויות שאני רוצה לספר להוריי, וכשאני רק מתחילה לספר, אמי מפסיקה אותי ואומרת: "עכשיו אני מוכרחה לרוץ. תספרי לי בערב". כאשר אנחנו כבר יושבות ומדברות אמי אומרת: נו, את יודעת שאני רק רוצה בטובתך..."

* האם יש קשר בין הקטע הזה לבין הסיפור "מושיוף ובנו". כתבו את הקשר או חוסר הקשר ביניהם. הביאו שתי דוגמות מתוכן הסיפור לביסוס דבריכם. (כ- 80 מילים)

(י שימו לב: כתבו פתיחה קצרה ביותר המציגה את נושא הסיפור.)

(10)

2. "מגש הכסף"

הסופר ס. יזהר כתב "יזכור" לזכר חיילי ישראל שנפלו במלחמת העצמאות: "יזכור את אחינו אשר יצאו עימנו למלחמה - אנחנו חזרנו והם לא ישובו עוד... צעירים יצאו וחסונים (powerful), נאים(יפים) ותמירים (גבוהים), עד שהשיגו אותם רסיסי (splinters) הקמנות. איש אחר איש נפלו בשדה הקרב. כל בן לאימו..."

א. הסבירו במילים שלכם את דברי ס. יזהר בקטע למעלה. (2)

ב. כתבו על רעיון אחד דומה בין הקטע למעלה והשיר "מגש הכסף" והסבירו אותו במלואו (+ ציטוטים מן השיר). (כ - 60 מילים). (8)

(י שימו לב: כתבו פתיחה קצרה ביותר המציגה את נושא השיר.)

(10)

3. שמואל א', פרק י"ז

א. מנהיג גדול נבחן בשעת צרה לעמו: דויד הראה אומץ (courage) במלחמה נגד הפלישתים.

הביאו שתי הוכחות מתוכן הפרק לדברים שלמעלה. (כ - 50 מילים) (5)

ב. האם, לדעתכם, שאול המלך הראה אומץ במלחמה זו? הסבירו דעתכם והביאו הוכחה אחת מתוכן הפרק לביסוס דבריכם. (כ - 50 מילים) (5)

(10)

Total: 100 marks

"מגש הכסף" / נתן אלתרמן

" אין מדינה ניתנת לעם על מגש של כסף" (חיים וייצמן)

...והארץ תשקוט. עין שמים אודמת
תעמם לאיטה
על גבולות עשנים,
ואומה תעמוד - קרועת לב אך נושמת...-
לקבל את הנס
האחד אין שני...

היא לטקס תיכון. היא תקום למול סהר
ועמדה, טרם יום, עוטה חג ואימה.
-- אז מנגד יצאו
נערה ונער
ואט-אט יצעדו הם אל מול האומה.

לובשי חול וחגור, וכבדי נעלים,
בנתיב יעלו הם
הלוך והחרש.
לא החליפו בגדם, לא מחו עוד במים
את עקבות יום-הפרך וליל קו-האש.

עייפים עד בלי קץ, נזירים ממרגוע,
ונוטפים טללי נעורים עבריים--
דום השניים יגשו,
ועמדו לבלי נוע.
ואין אות אס חיים הם או אס ירויים.

אז תשא אל האומה, שטיפת דמע-וקסם.
ואמרה: מי אתם? והשניים, שוקטים,
יענו לה: אנחנו מגש הכסף
שעליו לך ניתנה מדינת היהודים.

כך יאמרו. ונפלו לרגלה עוטפי-צל.
והשארו יסופר בתולדות ישראל.